

Dosarul nr. 2ra-194/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Gheorghe Străisteanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Buiucani cu privire la constatarea încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională și a dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Gheorghe Străisteanu și a fost menținută hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 02 noiembrie 2018, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM și Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Buiucani cu privire la constatarea încălcării dreptului de a nu fi tras la răspundere contravențională și a dreptului la un proces echitabil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin ordonanța din 25 iunie 2018 a procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Buiucani, Mariana Copeciu, a fost pornit procesul contravenționat în privința lui în baza art. 335 Cod contravențional – samavolnicia. Prin hotărârea din 16 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, menținută prin decizia irevocabilă din 08 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, ordonanța procurorului a fost declarată nulă și a fost încetat procesul contravențional, din motivul neconsemnării datelor și faptelor indicate la art. 443 din Codul contravențional.

Astfel, reclamantul consideră că printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă s-a stabilit că a fost tras la răspundere contravențională și sancționat vădit ilegal, contrar

prevederilor Codului contravențional, prin falsificarea unei ordonanțe de pornire a cauzei contravenționale. Ca urmare, i-a fost încălcat grav dreptul fundamental prevăzut de Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană a Drepturilor Omului de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) contrar prevederilor legislației în vigoare, prezumția nevinovăției, încălcare care cade sub incidența art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

A susținut că, deoarece ordonanța din 25 iunie 2018 a fost întocmită cu date eronate, false, lipsindu-l intenționat de dreptul la apărare, dreptul de a prezenta probe, cereri, plângeri, declarații, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, neavând parte de un proces echitabil în conformitate cu art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

A indicat că a fost tras la răspundere contravențională ilegal, fiind frustrat puternic, având emoții negative și suportând cheltuieli contestând acțiunile ilegale ale procurorului Marina Copeciu, participând la ședințele de judecată.

Reclamantul a menționat, cu referire la prevederile art. 1405 din Codul civil, că instanța de judecată urmează să determine că prin tragerea la răspundere contravențională ilegală, i-a fost încălcat dreptul prevăzut de art. 53 din Constituția RM, iar suferințele psihice provocate trebuie compensate prin acordarea unor despăgubiri.

A reiterat că a fost învinuit în comiterea unei contravenții prevăzută de art. 335 din Codul contravențional, fiindu-i incriminate unele acțiuni care ulterior s-au adeverit a nu fi comise, a fost învinuit în unele fapte care nu și-au găsit confirmare, la momentul actual, existând o hotărâre judecătorească irevocabilă pe marginea acestui caz, acțiune care constituie o sancționare în privința sa pentru fapte delictuale neadeverite.

Gheorghe Străisteanu a precizat că, în perioada examinării cauzei contravenționale, a fost obligat să se prezinte la ședințele de judecată pentru examinarea acesteia, să scrie explicații, să depună mărturii, declarații, să demonstreze nevinovăția sa. Așadar, în urma pornirii procesului contravențional, prin acțiunile ilegale ale procurorului, i-a fost încălcat dreptul de a nu fi învinuit ilegal, în lipsa unei fapte contravenționale.

A notat, invocând prevederile art. 14, 1398, 1405, 1422 și 1423 din Codul civil, că prejudiciul moral și material este în legătură directă cu acțiunea ilegală ale procurorilor în mun. Chișinău oficiul Buiucani, care au acționat vădit ilegal, ignorând intenționat prevederile legislației în vigoare, iar pentru falsificarea în privința sa a cauzei contravenționale și tragerea la răspundere contravențională (penală) contrar legislației în vigoare, ilegal, pentru o faptă pe care nu a comis-o, provocându-i daune morale și materiale irecuperabile.

A relevat că prin ignorarea intenționată a prevederilor legislației în vigoare, aplicarea pedepsei contravenționale (penale) vădit ilegal de către procurorii în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani i-a fost cauzat prejudiciu moral care dă temei pentru răspunderea delictuală. Astfel, mărimea prejudiciului moral o estimează în sumă de 4 500 de lei, care este cu mult mai mică decât mărimea sumelor oferite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauze similare decise împotriva Moldovei, manifestat prin sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor

procurorilor în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani comise vădit contrar legislației, suferințe continue din cauza nenumăratelor ilegalități comise în privința sa de către Procurorii în Procuratura mun. Chișinău oficiul Buiucani, falsificarea mai multor dosare contravenționale, penale, urmărirea secretă ilegală, amenințări, umilire, înjosire, refuzul furnizării informației solicitate, refuzul înregistrării cererilor, plângerilor, acțiuni care demonstrează că procurorii în Procuratura mun. Chișinău oficiul Buiucani intenționat acționează contrar legislației în vigoare.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1, 2, 3, 4, 5, 13 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, art. 45, 383, 384, 441 din Codul contravențional, art. 1398, 1405, 1416, 1422, 1423 din Codul civil.

A solicitat constatarea încălcării dreptului lui de a nu fi tras la răspundere contravențională (penală) ilegală, la prezumția nevinovăției și a dreptului lui la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, încălcare comisă prin întocmirea ordonanței de pornire a cauzei contravenționale din 25 iunie 2018 vădit ilegal, prin fabricarea, falsificarea dosarului contravențional (penal) din 25 iunie 2018, încasarea din contul Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Buiucani în beneficiul lui a sumei de 4 500 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin fabricarea, falsificarea în privința sa a dosarului contravențional (penal) intenționat ilegal.

Prin hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea poziției sale prima instanță, cu referire la prevederile art. 3 lit. d) și 6 lit. c) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, a concluzionat că Gheorghe Străisteanu nu este îndreptățit să solicite repararea prejudiciului, în condițiile în care în cadrul examinării cauzei nu au fost constatate circumstanțele expres prevăzute de lege care ar justifica dreptul acestuia de a pretinde repararea prejudiciului.

La 12 aprilie 2019, Gheorghe Străisteanu a declarat apel împotriva hotărârii din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 27 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 18 decembrie 2019, a fost admis recursul declarat de către Gheorghe Străisteanu și a fost casată decizia din 27 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Gheorghe Străisteanu și a fost menținută hotărârea din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că existența hotărârii instanței de judecată din 16 august 2018, prin care a fost anulată ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău oficiul Buiucani din 25 iunie 2018, prin care a fost pornit

procesul contravențional în privința lui Gheorghe Străisteanu și încetat procesul contravențional, nu denotă și caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională. Or, conform alin. (3¹) al art. 384 din Codul contravențional, dreptul de cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente.

În continuare, instanța de apel a menționat că, coroborând temeiurile de naștere a prejudiciului cauzat în rezultatul acțiunilor organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, art. 1405 alin. (1) din Codul civil prevede temeiurile generale, iar art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 - temeiurile speciale. Astfel, reieșind din dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, rezultă netemeinicia acțiunii lui Gheorghe Străisteanu, deoarece prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice și juridice este reparabil doar în urma supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată.

La data de 10 decembrie 2020 Gheorghe Străisteanu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 28 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată și interpretarea în mod eronat a legii de către instanța de apel.

Recurentul a indicat că este eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că nu este îndreptățit să solicite repararea prejudiciului conform Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, or, art. 13 alin. (1) din Legea dată prevede că prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenziilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

A susținut că, în conformitate cu recomandările Curții Europene, caracterul general al Codului contravențional și scopul pedepsei, care este atât de a pedepsi, cât și a preveni, sunt suficiente pentru a arăta, în sensul art. 6 al Convenției, că reclamantul a fost acuzat de o abatere penală, respectiv, procedurile contravenționale cad sub incidența caracterului penal al procedurilor și li se aplică același principiu precum și la examinarea procedurilor penale. Astfel, la caz sunt aplicabile prevederile art. 1405 din Codul civil, care stabilesc răspunderea statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de cercetare penală, de anchetă preliminară, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 octombrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Gheorghe Străisteanu la data de 01 decembrie 2020 conform scrisorii de însoțire nr. 10215 (f.d. 22, volumul II), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la data de 10 decembrie 2020, este în termen.

La 24 decembrie 2020, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Ministerul Justiției al RM și Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 58, volumul II).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Străisteanu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Gheorghe Străisteanu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gheorghe Străisteanu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Gheorghe Străisteanu se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic